

AVLSPLAN FOR PONNIER

Fastsatt av styret i Norsk Hestesenter første gang 24.april 1995,
sist vedtatt 22.januar 2011.

Innholdsfortegnelse

1	OVERORDNET AVLSMÅLSETTING FOR NORSK PONNIAVLSFORENING.....	4
2	AVLSMÅL FOR PONNIER.....	4
2.1	RASEBESKRIVELSER.....	5
2.2	EGENSKAPER SOM VEKTLLEGGES FOR Å NÅ AVLSMÅLET	21
3	UTVALG AV HINGSTER.....	21
3.1	KÅRINGSBESTEMMELSER	21
3.2	EKSTERIØRBEDØMMELSE, BRUKSPRØVER OG VETERINÆRUNTERSØKELSE VED UTSTILLING	23
3.3	BRUK AV EGEN UKÅRET HINGST PÅ EGEN HOPPE	25
3.4	BRUK AV EMBRYO OG KLONING	26
3.5	KUNSTIG SÆDOVERFØRING	26
3.6	SÆD FRA DØD HINGST	26
4	RANGERING AV HOPPER OG VALLAKER.....	26
4.1	UTSTILLINGSRETT	26
4.2	PREMIERING	27
4.3	FØRSTEGANGS INDIVIDBEDØMMELSE.....	27
4.4	SENERE GANGS INDIVIDBEDØMMELSE FOR ELDRE HOPPER OG VALLAKER.....	27
4.5	TYPEGODKJENNING AV SPORTSPONNIHOPPER	27
4.6	AVKOMSVURDERING	27
4.7	KRITERIER FOR PREMIERING ETTER VEKTET KARAKTER.....	27
5	AVLSREGULERENDE TILTAK.....	28
5.1	REGISTRERING AV PONNIER	28
5.2	IMPORT OG EKSPORT	29
6	AVLSSTIMULERENDE TILTAK.....	29
6.1	AVLSSTIMULERENDE TILTAK I REGI AV NORSK PONNIAVLSFORENING.....	29
6.2	AVLSREGULERENDE TILTAK I REGI AV NORSK HESTESENTER	29
7	AVLSFAGLIG SAMARBEID PÅ INTERNASJONALT NIVÅ	30
8	OPPFØLGING AV AVLSPLANEN	30
8.1	REVISJON AV AVLSPLAN.....	30
8.2	ENDRINGSFORSLAG AVLSPLAN	30
8.3	AVLSRÅD	31
9	INSTRUKSER FOR KÅRINGSNEMND OG DOMMERE.....	31
9.1	REGELVERK	31
9.2	UTDANNING AV DOMMERE.....	31
10	KLAGEBEHANDLING AV KÅRINGSAVGJØRELSER	31
10.1	KLAGERETT	31
10.2	KLAGEBEHANDLING.....	31
	VEDLEGG 1: FORSKRIFT OM GODKJENTE (REINAVLA/REGISTRERTE) DYR AV HESTEFAMILIEN.	32

VEDLEGG 2: MANDAT KLAGENEMND.....	32
VEDLEGG 3 INDIVIDPREMIERING KLASSER, BRUKSPRØVER OG PREMIEGRADER FOR PONNI	33
VEDLEGG 4 UTREGNING AV VEKTET KARAKTER	34

Generell innledning (tidligere kapittel 1-2-3) for alle avlsplaner ligger nå som egen del, se www.nhest.no.

Avlsplan for ponnier

1 Overordnet avlsmålsetting for Norsk Ponniavlsforening

Norsk Ponniavlsforening

Norsk Ponniavlsforening (NPA) er avlsorganisasjon for de britiske/irske ponnirasene, samt for gotlandsruss, sportsponni og amerikansk miniatyrhest.

NPA ble stiftet i 1970, og har hatt ansvar for register og stambok fra starten. Antall raser er utvidet etter hvert (senest brev fra Mattilsynet 25.6.2009).

For alle raser unntatt sportsponni, welsh partbred og amerikansk miniatyrhest er stamboken lukket.

Norsk Ponniavlsforening har som mål å fremme avl og bruk av ponnier i Norge. Norsk avl og oppdrett stimuleres på forskjellige måter. Foreningen skal søke kontakt og samarbeid med utenlandske avlsorganisasjoner for de enkelte ponnirasene og andre organisasjoner som arbeider for avl og bruk av hest i inn- og utland. I tillegg ønsker foreningen å arbeide for å fremme forståelsen for ponnier og deres anvendbarhet ved et bredt samarbeid.

NPA forvalter utenlandske ponniraser, og følger derfor rasestandarder fastsatt av de enkelte moderorganisasjonene.

Gjennom planmessig avlsarbeid er målet rasetyperiske ponnier med et godt gemytt og gode bruksegenskaper. Avlsplanen skal medvirke til avlsarbeid som sikrer en langsiktig forvaltning av de enkelte rasene.

2 Avlsmål for ponnier

Målsetningen med avlsarbeidet er å avle rasetyperiske ponnier med et funksjonelt eksteriør, gode bruksegenskaper, godt lynne og god holdbarhet. For sportsponni tillegges prestasjoner vesentlig vekt.

2.1 Rasebeskrivelser

CONNEMARA**HØYDE:**

Mankehøyde stangmål til og med 148,0 cm.

FARGE:

Alle farger tillatt unntatt flekkete.

HODE OG HALS:

Ponnihode av middels lengde med gode proporsjoner, bred panne og store, vennlige øyne. Velmarkerte, men ikke for grove ganasjer, romslig kjevegrop. Hodet skal ha god overgang til halsen, som skal være av god lengde. Mankammen får ikke være for kraftig.

KROPP:

Godt markert manke. Lang, skrå skulder. Dyp kropp med sterk overlinje. Kroppen kan være noe lang, men skal ha god ribbeinshvelving og sterkt lendeparti. Sterk og muskuløs bakpart av god lengde.

BEIN:

Lang, muskuløs underarm, godt markert framkne, korte piper. Frie albuer. Velutviklede underlår. Sterke, lavt ansatte haser. Middels lange koder. Velformede høver av normal størrelse, jevne og harde.

BEVEGELSER:

Frie, lette og naturlige. Energisk og veivinnende bevegelse uten overdrevet høye kneløft.

HELHETSINNTRYKK:

Kompakt, velproporsjonert ponni med ridetype. Sterkbygd med god dybde og bredde, som står på korte bein over mye mark. Godlynt, modig, utholdende, intelligent, sunn, sikker på foten, god sprangevne, passer til å ris av så vel ungdom som voksne.

Bruksegenskaper som vektlegges for å nå avlsmålet (i prioritert rekkefølge):

Dressur- og sprangegenskaper, bevegelser, kjøreegenskaper, allsidighet, samarbeidsvilje.

Vektlegging i prosent:

Rasetype	30
Eksteriør	25
Bruksegenskaper	25
Lynne	20

DALES PONNI

HØYDE:

Ikke over 142,0 cm.

FARGE:

Svart, brun, noen få skimmel eller lysebrun, en sjelden gang brunskimmel. Stjerne, snipp og litt hvitt på bakkodene kan tillates. Ponnier med mer hvitt enn dette skal i bruksregisteret.

HODE OG HALS:

Velformet med godt ponnipreg (noe kraftigere enn hos Fell.) Bred panne med rett profil, våkent blikk, ørene skal peke litt innover. Langt pannehår. God overgang hode til hals. Kraftig velformet hals. Hingster skal ha godt hingstepreg.

KROPP:

Velliggende bog, manken ikke så markert. Muskelsterk overlinje og sterk lend, godt sluttet kropp med god ribbenshvelving, velformet og langt kryss. Velansatt, men ikke for høy hale. Hårvekst skal være god og fyldig, halen skal nå ned til bakken.

BEIN:

Korte, med god overarm og underlår. Kraftige, men ikke grove bein, godt markerte ledd.. pipene skal ikke måle under 20 cm og det skal være god plass til sener. Kodene skal være av god lengde og vinkel. Kraftig hovskjegg. Høvene skal være store og runde, aldri trang i draktene, velutviklet kråke.

BEVEGELSER:

Rene, høye, runde og dynamiske bevegelser (uten den fremadgripende frambeinsføringen man forbinder med welsh cob), energiske med god haseaksjon.

GENERELT:

Avlet for å trekke en plog eller trave 1700 m på tre minutter. Den skal allikevel være en god jaktponni (god i terrenget.) Den må ha god bredde og meget gode bein. I trav skal fram og bakbeina løftes like høyt.

Bruksegenskaper som vektlegges for å nå avlsmålet (i prioritert rekkefølge): Allsidighet, samarbeidsvilje, bevegelser, kjøreegenskaper og ridbarhet.

Vektlegging i prosent:

Rasetype	30
Eksteriør	25
Bruksegenskaper	25
Lynne	20

DARTMOOR

HØYDE:

Mankehøyde til og med 127,0 cm.

FARGE:

Alle farger er tillatt unntatt flekkete og prikkete. Hvite avtegn på hode og bein er tillatt, men de skal være så små som mulig.

HODE OG HALS:

Hodet skal være lite, med små ører og med et våkent blikk. Halsen er middellang og får ikke være tykk. Hingstene skal ha litt "hingstenakke".

KROPP:

Bogen skal være godt liggende, ryggen middellang, og krysset skal være godt muskelsatt. Dartmoorponnien skal ha god dybde og bredde, som vil gi god plass til hjerte og lunger.

BEIN:

Beina skal være sterke og tørre, med korte, flate piper, store, flate framknær, gode haser og gode høver.

BEVEGELSER:

Bevegelsen skal være lav, lett og veivinnende, uten overdrivelse.

HELHETSINNTRYKK:

Dartmoorponnien skal være bygget som en rideponni for barn og ha godt skjelett og god ponnitype. Den skal ha gode bein og godt fotfeste. Dartmoorponniens viktigste egenskap er det spesielt gode temperamentet, som gjør den til en ideell "førsteponni" for barn.

Bruksegenskaper som vektlegges for å nå avlsmålet (i prioritert rekkefølge):

Allsidighet, samarbeidsvilje, bevegelser, ridbarhet og kjøreegenskaper.

Vektlegging i prosent:

Rasetype	30
Eksteriør	20
Bruksegenskaper	25
Lynne	25

EXMOOR

HØYDE:

Foretrukket høyde for hingster er 119,0-129,5 cm og for hopper 116,5-127,0 cm. som fullvoksne.

FARGE:

Fargen er meget typisk og varierer fra gråbrun til rødbrun eller brun, med sort man og hale. Rundt øyne og mule, på innsiden av lårene og under magen, er fargen gulaktig ("mealy"). Ingen hvite avtegn er tillatt.

HODE OG HALS:

Hodet er velformet, med bred panne, vide nesebor, lange sterke kjever med perfekt tannstilling. Store, mørke, og bredt plasserte øyne, "toad eyes". Ørene er korte og bredt ansatt. Halsen er kraftig og velmusklet.

KROPP:

Exmoorponnien skal ha dypt og bredt bryst med god plass til hjerte og lunger, bred rygg og bredt kryss.

BEIN:

Beina er rene og sterke, med korte piper og velformede, sterke haser. Høvene skal være harde og velformet. Noe tåvid frambeinsstilling og noe vinkling i hasen kan aksepteres.

BEVEGELSER:

Bevegelsene skal være rette og jevne uten overdrivne høye løft. Exmoorponnien er velbalansert og sikker på foten.

HELHETSINNTRYKK:

Exmoorponnien skal gi et intelligent, energisk, vektbærende og utholdende inntrykk med harmoni og balanse i bevegelsene.

GENERELT:

Vinterpelsen har kort, tett underull dekket av lengre og fetere dekkpels, slik at regnet preller av. Sommerpelsen er kort, tett og svært blank.

Bruksegenskaper som vektlegges for å nå avlsmålet (i prioritert rekkefølge):

Allsidighet, samarbeidsvilje, bevegelser, ridbarhet og kjøreegenskaper.

Vektlegging i prosent:

Rasetype	30
Eksteriør	20
Bruksegenskaper	25
Lynne	25

FELL PONNI

HØYDE:

Ikke over 142,0 cm

FARGE:

Sort, mørkebrun, lysebrun, skimmel. Rød og flekket ikke tillatt.

En liten stjerne og litt hvitt under bakkoder kan aksepteres. Ponnier med mer hvitt er ikke ønsket, men kan registreres.

HODE OG HALS:

Liten vel markert og god pannebredde, smalner imot mulen, store nesebor. Øynene ikke små uttrykksfulle, snille. Små velformet og velplasserte. God overgang fra hode til hals. Velmarkerte ganasjer. Passe lang, kraftig men ikke grov hals. Hingster kan ha kraftigere hals.

KROPP:

Lang skulder, velliggende bog, ikke overmusklet skulder, ikke for skarpt definert manke. Ikke albutrange. Sterk velmusklet overlinje, god dybde, godt velvede ribbein, godt sluttet, sterkt kryss, ikke for høyt eller for lavt ansatt hale.

BEIN:

Kraftige bein med godt markerte ledd. Høvene skal være mørke, runde og ”åpne” ved helen, kodene skal ikke være så lange. Beinstillingen skal være korrekt med gode lår og lange underlår, sterke, brede piper (over 20cm), ikke ku- eller sigdformede haser. Mye hovskjegg, men håret skal ikke være grovt.

BEVEGELSER:

Aktive, taktfaste.

HELHET:

Godt ponnipreg , skal utstråle sunnhet og være livlig. Disse ponnier ble brukt mye til kløv.

Bruksegenskaper som vektlegges for å nå avlsmålet (i prioritert rekkefølge):

Allsidighet, samarbeidsvilje, bevegelser, kjøreegenskaper og ridbarhet.

Vektlegging i prosent:

Rasetype	30
Eksteriør	25
Bruksegenskaper	25
Lynne	20

GOTLANDSRUSS

HØYDE:

Mankehøyde 115,0-130,0 cm. Idealhøyde 123-126 cm. Kontrollmåling gjøres opp til 8 års alder. 3-åringer skal ikke overstige 128,0 cm.

FARGE:

Alle farger er tillatt unntatt blåøyd hvit, skimmel, blakk og flekker over ryggen. Flekker under magen (botethet) og prikket er tillatt.

HODE OG HALS:

Hodet skal være velproporsjonert i forhold til størrelsen, med bred panne. Velansatt hals, passe lang til størrelsen, med rett underlinje. Hingster kan tillates med noe kraftigere hals.

KROPP:

Lang, velliggende bog, god brystdybde, passe bred kropp, velutviklet manke med godt salleie. Passe lang, sterk rygg, sterkt nyreparti med god avslutning av kroppen, kryssets lengde vel dimensjonert med korrekt vinkling. Kort, hellende kryss er ikke ønskelig.

BEN:

Korrekte, tørre frambein med godt markerte knær og korte sterke piper. Korrekte bakbein med velmusklede underlår, tørre, velvinklede og sterke haser. Velformede høver med god hornkvalitet.

BEVEGELSER:

Bevegelsene skal være energiske, bogfrie, veivinnende og elastiske med godt overtramp.

HELHETSINNTRYKK:

En nøysom, sterk ponni med godt temperament og god allsidighet innen trav, dressur, sprang, feltritt og kjøring. Hos avlsdyrene skal god fertilitet etterstreses. Gotlandsrussen skal være harmonisk, velproporsjonert med utpreget rasetype.

GENERELT:

Hingst med man- og haleeksem eller som er dokumentert bærer av "slinger", kan ikke godkjennes for avl.

Bruksegenskaper som vektlegges for å nå avlsmålet (i prioritert rekkefølge):

Kjøreegenskaper, bevegelser, samarbeidsvilje, allsidighet og ridbarhet.

Vektlegging i prosent:

Rasetype	30
Eksteriør	25
Bruksegenskaper (spes. trav)	25
Lynne	20

HIGHLAND PONNI

HØYDE:

132,0– 148,0 cm

FARGE:

Forskjellige blakke farger, gråblakk, gul, skimmel, lysbrunblakk, gråskimmel, brun, sort, lysebrun, sølvsvart. Mange ponnier har ål og en del viser sebra tegn på bein og skulder. En liten stjerne kan aksepteres, men hvite avtegn er uønsket. Flekket er ikke tillatt. Hingster med annet enn en liten stjerne kan ikke godkjennes for avl.

HODE OG HALS:

Kraftig hode, men ikke grovt, med livlig uttrykk, bred mule og kraftig overgang mellom hode og hals. Passe lengde på halsen.

KROPP:

Harmonisk, kompakt med god dybde og bredde, velliggende bog og godt hvelvet ribbeinsparti. Sterkt og godt muskelsatt kryss, lår og underlår. God hårvekst.

BEIN:

Sterke bein med godt markerte store ledd, sterke rene haser. Mørke høver. Hovskjegg.

BEVEGELSER:

Ledige og frie uten mye kneaksjon.

HELHET:

Highland ponni har utviklet seg over lang tid og har tilpasset seg et tøft og ustabil klima. Vinterpels er ganske grov, underhår er tett og ullent.

Den har et vennlig og stabilt lynne og er brukt mye til kløv, en allsidig ponni.

Bruksegenskaper som vektlegges for å nå avlsmålet (i prioritert rekkefølge):

Allsidighet, samarbeidsvilje, bevegelser, ridbarhet og kjøreegenskaper.

Vektlegging i prosent:

Rasetype	30
Eksteriør	25
Bruksegenskaper	25
Lynne	20

MINIATYRHEST (Amerikansk)

HØYDE: Ikke høyere enn 34" (86,4 cm) målt ved bakerste mannhår.

Miniatyrhesten er ingen ponni, men er utviklet ved bruk av shetlandsponnier krysset med Fallabella, med innslag av welsh og andre raser. For å få frem et hesteutseende er disse igjen blitt krysset med hackney. Nåtidens miniatyrhest er resultatet av mange års målrettet avl. Den er sosial og vennligsinnet. Den er noe uensartet og det finnes typer som er som små fullblods, araber eller quarterhorse. Den skal være elegant med edelt hode, ørene skal sitte langt fra hverandre og neseryggen skal være konkav. Den skal ha "flyvende" bevegelser og halen skal bæres høyt.

Bruksegenskaper som vektlegges for å nå avlsmålet (i prioritert rekkefølge):
Samarbeidsvilje, allsidighet.

Vektlegging i prosent:

Rasetype	30
Eksteriør	25
Bruksegenskaper	25
Lynne	20

NEW FOREST

HØYDE:

Mankehøyde stangmål til og med 148,0 cm.

FARGE:

Alle farger er tillatt unntatt flekkete og lys gulhvit med blå øyne. Hvite avtegn tillates ikke bak hode, på forbena ovenfor metakarpalbenet og på bakbena ovenfor en horisontal linje gjennom hasespissen. Som hvite avtegn regnes medfødte hvite flekker på lys hud, men ikke merker etter arr, trykksår eller stikkelhår, der huden under er mørk. Hingster født 1991 og senere som er av fargen gul (darkeyed cream) kan ikke avlsgodkjennes.

HODE OG HALS:

New Forest-ponnien skal ha et kort "ponnihode", godt ansatt på halsen. Hodet skal ha bred panne og store uttrykksfulle øyne. Halsen skal være godt ansatt på kroppen, med god overlinje så halsen blir lang nok til riktig tøyleføring.

KROPP:

Skulderen skal være lang og skrå. New Forest-ponnien skal ha god dybde og bredde. Det betyr at det er plass til sterke og voluminøse lunger, og at det er god bog- og brystmuskulatur. Relativt kort og sterk rygg med et godt kryss.

BEIN:

Beina skal være sterke og velstilte, med korte piper og bra høver.

BEVEGELSER:

Bevegelsene skal være regelmessige, lette, energiske og fremadgripende.

HELHETSINNTRYKK:

En ponni av god rasetype, harmonisk, med god muskulatur, dybde og bredde. Kroppens lengde skal overgå høyden, og dybden av kroppen skal svare til lengden av beina. New Forest-ponnien skal ha et snilt og tillitsfullt temperament, den skal være våken, rask og energisk.

GENERELT:

Avstamningen skal utelukkende kunne føres tilbake til ponnier som er registrert i rasens hjemland, med unntak av de ponnier som har høyst 6,25 % representasjon av "Golden Wonder He.Imp.61" i stammen, som kan godkjennes av dommere godkjent av The New Forest Pony Breeding & Cattle Society. Ponnier med for mye uakseptabelt blod blir registrert som sportspunnier.

Bruksegenskaper som vektlegges for å nå avlsmålet (i prioritert rekkefølge):

Dressur og sprangegenskaper, bevegelser, kjøreegenskaper, allsidighet, samarbeidsvilje..

Vektlegging i prosent:

Rasetype	30
Eksteriør	25
Bruksegenskaper	25
Lynne	20

SHETLAND

HØYDE:

For individer 4 år og eldre skal mankehøyden ikke overstige 107,0 cm (Stangmål). Hvis shetlandsponnier måler over 102,0 cm (Stangmål) ved kåring som 3 - eller 4 åringer, skal høyden anmerkes på kåringssertifikatet. Disse ponniene skal måles på nytt ved kåring som 5 åringer. 3 – og 4 års kårte hingster som måler over 102 cm, kan ikke eksporteres uten å miste sin kåringsgrad, fordi de ikke oppfyller internasjonale krav.

FARGE:

Det er tillatt med alle farger kjent på hest, unntatt prikkete.

HODE OG HALS:

Hodet skal være lite, med bred panne og små ører. Øynene skal være store og uttrykksfulle. Tenner og bitt skal være korrekt. Mulen skal være bred med store, åpne nesebor. Halsen skal være vel ansatt.

BEIN:

Beina skal være sterke og velstilte, med korte piper og godt markerte ledd. Lårene skal være muskuløse. Hasene skal være sterke og korrekt vinklet. De må ikke være krokete, men heller ikke for rette. Forbeina skal ha muskuløse underarmer, sterke og rette knær og ledd forøvrig. Kodene skal være spenstige. Hovene skal være runde, åpne og harde.

BEVEGELSER:

Ledige, korrekte og fremadgripende bevegelser, med full bevegelse i alle ledd.

PELSEN:

Pelsen forandres med årstidene. Vinterpelsen er tykk og ullen, med dekkhår som holder ponniene varme og tørre under alle forhold. I sterk kontrast er sommerpelsen kort og skinnende. Til alle tider skal manen og halen være lang, rett og rikelig. Hovskjegget skal være mykt og rett.

Det karakteristiske for Shetlandsponniene er dens utstråling av styrke, ro og vitalitet.

GENERELT

Fra 2006 skal alle shetlandsponnier ha minimum 3 fulle generasjoner i sin stamtavle, unntatt ponniene som er registrert i moderstamboken (SPSBS). Shetlandsponnier registrert i NPAs avlsregister/stambok som ikke oppfyller overnevnte krav, overføres til NPAs B-register.

Bruksegenskaper som vektlegges for å nå avlsmålet (i prioritert rekkefølge): Allsidighet, samarbeidsvilje, bevegelser, kjøreegenskaper og ridbarhet.

Vektlegging i prosent:

Rasetype	30
Eksteriør	20
Bruksegenskaper	25
Lynne	25

SPORTSPONNI

HØYDE:

For å bli stambokført skal hopper ikke overstige 148,0 cm i mankehøyde, og hingster bør ikke overstige 155,0 cm i mankehøyde (Stangmål).

FARGE:

Alle farger er tillatt.

HODE OG HALS:

Edelt hode med god overgang fra hode til hals. Halsen av god lengde, velformet og vel ansatt.

KROPP:

Godt markert manke, god overlinje, sterk lend. Ryggen skal ikke være for lang. Godt muskelsatt kryss og formet slik at bakbeinsaktiviteten blir god.

BEIN:

Velstilte bein som passer til kroppens størrelse.

BEVEGELSER:

Korrekte, lette, taktfaste, elastiske og veivinnende bevegelser. God bogfrihet, bakbeinsaktivitet og balanse.

HELHETSINNTRYKK:

En vakker, harmonisk, edel ponni med utstråling. Samarbeidsvillig med gode bruksegenskaper.

Ponnipreg er ønskelig. Livlig, men stabilt godt lynne, må kunne håndteres av barn og ungdom.

GENERELT:

Sportspolli/rideponni er ingen rase, men en ponnitype som avles hovedsaklig for gode prestasjoner spesielt i sprang, dressur og feltritt i konkurransesammenheng. Sportspolnier kan som de andre britiske ponniraser stambokføres og brukes i avl, når de er 3 år.

Følgende raser er godkjent i sportspolliavl: Connemara, Dartmoor, New Forest, alle typer Welsh, engelsk-, arabisk- og angloarabisk fullblod, Shagya-araber.

Varmblods ridehest registrert i NV med dokumentert mankehøyde under 165 cm målt med stangmål. I tillegg må det dokumenteres resultater for denne tilsvarende kl. MB i en av NRYFs konkurranseformer.

Ponnihopper uten dokumentert avstamning som kun er registrert i NRYFs register kan godkjennes i sportspolliavl etter typegodkjenning på offisiell utstilling. Det må også dokumenteres konkurranseresultater tilsvarende MB i sprang, FEI-klasser i dressur, CNCP* i feltritt, eller middels klasse i kjøring.

Alle hingster (unntatt sportspollihingster) som kåres for sportspolliavl skal være kåret for sitt raseområde. I spesielle tilfeller kan dette fravikes. Hingsten skal da møte til kåring for ponni.

Hingster og hopper av andre raser enn nevnt ovenfor, kan kåres/godkjennes for sportspolliavl. Dette vurderes og avgjøres av kåringsnemda for ponnirasene.

Alle hingster (unntatt ponnihingster) som skal brukes i sportsponniavl, skal ha dokumenterte prestasjoner, tilsvarende kl. MB i sprang, FEI-klasser i dressur, CNCP* i feltritt, eller middels klasse i kjøring.

Kårete sportsponnihingster bør ha bestått kvalitetsbedømmelse som 4 åring for å opprettholde kåring som 5 åring.

Hingster av rasene engelsk-, arabisk- og angloarabisk fullblod samt shagya araber skal i hovedsak brukes til foredling av sportsponni. Det er derfor ikke krav om prestasjoner eller kvalitetsbedømmelse for disse rasene. Men de skal vises under rytter når de kåres for sportsponniavl.

Alle hingster som er kåret for sportsponniavl tidligere, beholder sin kåring inntil de eventuelt blir innkalt til ny bedømmelse.

Renrasete ponnihingster som skal brukes i sportsponniavl, skal ha gjennomført full bruksprøve. De bør også ha gjennomført kvalitetsbedømmelse.

Fra 2010 skal renrasete ponnihingster som kåres for sportsponniavl ha dette påført dommerkortet.

Bruksegenskaper som vektlegges for å nå avlsmålet:
Sprang og dressur.

Vektlegging i prosent:

Rasetype	10
Eksteriør	20
Bruksegenskaper	50
Lynne	20

SPOTTED PONNI

HØYDE:

Det finnes tre typer av disse ponnier:

Miniatyrer under 107,0 cm

Rideponnier under 148,0 cm

Cobs dvs. kraftige ponnier under 148,0 cm

FARGE:

Alle ponnier må vise karakteristisk farge med noen eller alle følgende trekk:

hvit sclera rundt øyene, droplet (marmorert) hud, enten mørk eller rosa, ofte rundt kjønnsåpninger, mule, øynene og på innsiden av ørene. Stripete høver.

HODE OG HALS:

Godt ponnipreg – edel. Store øyne -god pannebredde- Små velformede ører. Passe lang velformet hals -god overgang hode, hals. Hingstene kan ha en velutviklet mankam.

En kraftig hals på begge kjønn kan godtaes for cob-utgaven.

KROPP:

Velliggende bog - godt markert men ikke spiss manke -langt, sterkt og godt utviklet kryss, ikke hoftet eller for hellende. Halen ikke for lavt ansatt.

BEIN:

Sterke, korrekte ikke albutrange. Sterke underarmer. Godt markerte ledd. Korte piper passe lange og vel vinklede koder. Velformede høver med god hovkvalitet.

Cob-typen skal ha kraftige bein uten å være for grove – litt tynt hovskjegg.

BEVEGELSER:

Lave, rett fra skulderen - god haseaksjon, korrekt (rett) beinføring. Cob-typen kan vise mer kneaksjon.

HELHETSINNTRYKK:

En kvalitetsponni med føre bein og god kroppsmasse. Nøysom, våken med godt ponnipreg i både miniatyr-, ride- og cob-typer.

Bruksegenskaper som vektlegges for å nå avlsmålet (i prioritert rekkefølge):

Samarbeidsvilje, allsidighet.

Vektlegging i prosent:

Rasetype	30
Eksteriør	25
Bruksegenskaper	25
Lynne	20

WELSH

HØYDE:

Welsh Mountain sec.A:	Til og med 121,9 cm.
Welsh-ponni sec.B:	Til og med 137,0 cm.
Welsh-ponni av cob type sec.C:	Til og med 137,0 cm.
Welsh cob sec.D:	Fra 137,0 cm ingen øvre grense

FARGE:

Alle farger er tillatt unntatt flekkete. Store avtegn forekommer. Glassøyne og blueeyed cream (lys gulhvitt med blå øyne) er også fullt tillatt.

HODE OG HALS:

Sec.A og B: Lite hode med våkent uttrykk. Bred panne. Store, mørke og uttrykksfulle øyne. Små, velplasserte ører. Lett konkav neserygg (mest hos sec.A). Små, spisse ører, åpne nesebor. Halsen ganske lang og velansatt - ofte kraftig hos hingstene.

Sec.C og D: Uttrykksfullt med ponnikarakter. Store, vidt ansatte øyne. Bred panne. Små, velplasserte ører. Halsen skal være lang og velansatt.

KROPP:

Sec.A og B: Godt sluttet med godt hvelvede ribben. Lang og velliggende bog. Ganske bra manke, men ikke for høy og skarp. Krysset ikke for hellende, halen høyt ansatt, og velbåret.

Sec.C og D: Sterk, skrå skulder. Kroppen dyp og godt muskelsatt. Sterkt lendeparti.

Godt hvelvet ribbensparti. Krysset skal være sterkt og langt, velformet og ikke hellende. Halen skal være velansatt.

BEIN:

Sec.A og B: Beina skal være plassert rett under kroppen. Korte, flate piper. Godt markerte ledd. Hasene skal være store, flate og rene. Bakbeina skal ikke være for vinklet. Hasene skal ikke være bak loddlinjen. Hovene skal være runde og sterke.

Sec.C og D: Sterke, med lange, kraftige underlår og underarm. Albuene aldri inntrykket. Korte og brede piper. Gode og åpne høver.

BEVEGELSER:

Sec.A: Livlig og energisk, hvor frambeinsaksjonen bør komme fra bogen. Bakbeinsarbeid skal være energisk med bra haseaksjon.

Sec.B: Gode bevegelser egnet for ridning.

Sec.C: Fremadgripende og energisk, med sterk haseaksjon.

Sec.D: Frie, rene og energiske. Kneet bør være bøyd og frambeinet skal strekkes så langt som mulig fra skulderen i trav. Haseaksjonen skal være sterk.

HELHETSINNTRYKK:

Sec.A: Kompakt, livlig med utpreget ponnikarakter.

Sec.B: Generelt eksteriør som en sec.A, men mer rideponni.

Sec.C og D: Sterk, hardfør og livlig med utpreget ponnikarakter og sterk utstråling, og med så mye masse og kvalitet som mulig.

GENERELT:

Welsh-ponnienes ulike seksjoner kan krysses innbyrdes på følgende vis:

A x B = B

B x C = C

B x D = C el D (avhengig av høyde)

C x D = C el D (avhengig av høyde)

D x D = D

Foreldre av samme seksjon gir avkom i samme seksjon som foreldrene.

Bruksegenskaper som vektlegges for å nå avlsmålet (i prioritert rekkefølge):

Sec.A	Bevegelser, allsidighet, samarbeidsvilje, ridbarhet, kjøreegenskaper
Sec.B	Ridbarhet, bevegelser, allsidighet, samarbeidsvilje, kjøreegenskaper
Sec.C	Ridbarhet, kjøreegenskaper, bevegelser, samarbeidsvilje, allsidighet
Sec.D	Bevegelser, kjøreegenskaper, ridbarhet, samarbeidsvilje, allsidighet

Vektlegging i prosent for Welsh sec. A:

Rasetype	30
Eksteriør	20
Bruksegenskaper	25
Lynne	25

Vektlegging i prosent for Welsh sec. B, C og D:

Rasetype	30
Eksteriør	25
Bruksegenskaper	25
Lynne	20

WELSH PARTBRED (WPB)

HØYDE:

Ingen nedre og øvre grense.

FARGER:

Alle farger er tillatt.

HODE OG HALS

Uttrykksfullt hode med bra overgang fra hode til hals, som er passe lang, velformet og velansatt.

KROPP:

Godt markert manke. Bra salleie. God overlinje, sterk lend. Ryggen skal ikke være for lang. Krysset skal være muskelsatt og formet slik at bakbeinsaktiviteten blir god.

BEIN:

Velstilte bein som passer til kroppens størrelse.

BEVEGELSER:

Korrekte, taktfaste, elastiske og veivinnende med god bakbeinsaktivitet, god balanse og uten for høy kneaksjon.

HELHET:

En vakker, harmonisk og noe edel ponni/hest. Livlig, men stabilt lynne med utstråling. Samarbeidsvillig med gode bruksegenskaper.

GENERELT:

Welsh Partbred (WPB) er ingen rase, men en krysning der det minimum skal være 12,5% Welsh-innslag. Dette kan komme fra mors – eller farssida, eller fra begge deler. Målet er å avle fram en ponni eller hest som kan hevde seg i konkurransesammenheng.

Store WPB (over 148cm) er tradisjonelt gjerne krysninger mellom Welsh Cob og Engelsk Fullblod, og er avlet for å bli gode konkurransehester.

Små WPB (under 148cm) er tradisjonelt avlet mest på Welsh Ponni sec. B, sportsponnier/rideponnier, fullblod og krysninger med disse.

FØLGENDE RASER KAN GODKJENNES I WPB-AVLEN:

Engelsk, angloarabisk og arabisk fullblod, Shagya-Araber, varmblodige ridehestraser, Welsh og ride-/sportsponnier fra andre land.

Norsk hingster som benyttes i WPB-avlen må være kåret for avl i sitt avlsforbund. Hopper som benyttes i WPB-avlen, må være registrert i sitt avlsforbund i Norge.

Bruksegenskaper som vektlegges for å nå avlsmålet (i prioritert rekkefølge):

Bevegelser, samarbeidsvilje, allsidighet

Vektlegging i prosent:

Rasetype	15
Eksteriør	20
Bruksegenskaper	40
Lynne	25

2.2 Egenskaper som vektlegges for å nå avlsmålet

Eksteriør bedømmes etter følgende kriterier:

- Rasetype og preg
- Kroppbygning, muskulatur
- Beinkvalitet, beinstilling og bevegelsenes korrekthet.
- Bevegelser i skritt
- Bevegelser i trav
- Bevegelser i galopp
- Helhetsinntrykk

Ponniene skal løsvises. Hvis dette ikke er mulig, må trav og galopp vises i longering eller i lang line (gjelder ikke unghestklasser).

Alle punktene bedømmes etter en skala fra 1 til 10, hvor 10 er beste karakter.

Bruksegenskaper som vektlegges i avlsarbeidet er angitt under den enkelte rasebeskrivelse.

Bruksegenskapene tas hensyn til gjennom bruksprøver på utstillinger, og/eller resultater fra bruksbedømmelser, kvalitetsbedømmelse, treårstest og konkurranser. Tidligere oppnådde konkurranserresultater kan etter søknad erstatte bruksprøven. Dokumentasjon må vedlegges søknaden.

Når det gjelder innhold og reglement for bruksprøvene på offisielle utstillinger, se gjeldende utstillings- og bruksprøvereglement på <http://www.nhest.no/utstilling>.

Lynne er en evaluering av hestens opptreden og vesen på utstillingen. Lynne skal beskrives og evalueres av både eksteriørdommere, bruksprøvedommere og veterinær når denne er tilstede.

Helse/holdbarhet bedømmes ut i fra ponniens eksteriøre egenskaper som påvirker holdbarheten, samt veterinærundersøkelsen for de utstillingsklassene dette gjelder.

Vektet karakter

Det utregnes en verdi ut fra ønskede egenskaper til den respektive rase. Denne verdi kalles vektet karakter. Vektet karakter anføres på dommerkortet og gir grunnlag for individets premiegrad. Se vedlegg for detaljer.

3 *Utvalg av hingster*

I utvelgelsen av avlsdyr legges det størst vekt på hingster, siden det er på hanndyrsiden en kan foreta det viktigste og strengeste utvalget. Utvalg av hingster til avl baseres på individbedømmelse (kåring). Individbedømmelsen skal gi grunnlag for å velge ut avlsdyr med de best ønskelige egenskaper i tråd med avlsmålet, samt gi muligheten til å påvise veterinære helsemessige anmerkninger på dyret som diskvalifiserer for bruk i avlen.

3.1 Kåringsbestemmelser

3.1.1 Utstillingsrett

En hingst har full utstillingsrett og kan kåres/premieres hvis den er registrert i Norsk Ponniaavlsforenings avlsregister og har minst 3 generasjoner dokumentert avstamning.

3.1.2 Kåring/premiering

Kåring/premiering gjennomføres av godkjent kåringsnemnd på kunngjort offisiell utstilling. Kåring/premiering utføres i henhold til gjeldende avlsplan og retningslinjer for kåring og kåringsnemnder. Punkt 5.2 i avlsplanen omhandler egenskaper som vektlegges for å nå avlsmålet til de forskjellige rasene.

Kåringsnemnd oppnevnes av Norsk Hestesenter etter innstilling fra Norsk Ponniaavlsforening. Retningslinjene er spesifisert nærmere i "Forskrift om godkjente (reinavla/ registrerte) dyr av hestefamilien". Hingster kan kåres utenom utstillinger i spesielle tilfeller (interimkåring).

Viser til gjeldende utstillingsreglement for inndeling av klasser og premiering.

3.1.3 Førstegangs individbedømmelse

Første gang en hingst kan møte til individbedømmelse er som 3-åring. Ved kåring gjennomføres en individbedømmelse hvor en vektlegger egenskaper definert i avlsmålet.

Ved første gangs visning som 3- eller 4-åring kan hingsten oppnå kåringsgrad, med mulighet for kvalitetsrangering. Kåringsgrad kvalifiserer til avlsbruk for en begrenset tidsperiode på 2 år for 3-åringer og 1 år for 4-åringer.

Ved første gangs visning som 5 år eller eldre, kan hingsten oppnå 1. 2. eller 3. pr., kåret, lisensiert eller 0. pr. Oppnår en eldre hingst graden kåret (kåringstidsrom må settes på dommerkortet 1 - 3 år) må den møte til ny individbedømmelse etter innkalling.

3.1.4 Andregangs individbedømmelse

En kåret hingst skal møte til ny individbedømmelse etter innkalling når den tidsbegrensede kåringen er over. Bedømmelsen skal skje på grunnlag av bruksprøveresultater og/eller konkurranseresultater, samt øvrige egenskaper definert i avlsmålet. Mulig premiegrad er 1., 2., 3. premie, lisensiert eller 0. pr. Hingster som ikke holder mål eller som ikke møter etter innkalling, vil miste avlsgodkjenningen.

3.1.5 Senere gangs individbedømmelse for eldre hingster

For eldre tidligere premierte hingster er det to muligheter:

Klasse 1 a

Hingster som ønskes vurdert for en evt. høyere premiegrad meldes i klasse 1 a. Det skal også være mulig å kunne møte til offisielle utstillinger på et senere tidspunkt under forutsetning av at det har skjedd endringer som kan gi ny status. Mulig premiegrad er 1., 2. eller 3. premie, lisensiert, eller 0. pr. Endringer som kan gi forhøyet premiegrad kan være

- prestasjoner fra konkurranser/løp
- gode resultater fra show (eks. NPA-show)
- bruksbedømmelse v/NPA
- resultat fra kvalitetsbedømmelse v/NPA

En samlet vurdering av alle offisielle utstillinger, skuer og show skal ligge til grunn for individets premiegrad. Dokumentasjon i form av relevante resultatlister må sendes samtidig med påmelding.

Utvalgsmøll for hingster er vist i figur 1.

Åpen klasse

Eldre, tidligere premierte hingster kan også møte i åpen klasse. Hingsten vil da få en eksteriør bedømmelse uten at denne vil bli stambokført.

3.1.6. Importerte og utenlandskeide hingster

Hingst godkjent i annet land skal framstilles til norsk kåring for avlsgodkjenning.

Importerte hingster som har resultater fra offisielle konkurranser eller gode resultater fra offisielle internasjonale utstillinger kan få disse vektlagt i bedømmelsen. Dokumentasjon i form av relevante resultatlistene må vedlegges påmeldingen av hingsten til individbedømmelse.

Hingster som er lisensiert (avlsgodkjent) fra EØS-området vil beholde sin bedekningslisens selv om de ikke tilfredstiller krav til godkjenning ved norsk kåring så fremt de oppfyller norske helsemessige krav.

For å bli godkjent i Norge må den møte til norsk kåring og gjennomgå alle bedømmelser.

Dispensasjon fra krav om bruksprøver kan gis dersom det foreligger dokumentasjon av bruks- og konkurranserresultater som oppfyller norske krav. Bedømmingene av egenskapene eksteriør, bruksegenskaper, lynne og holdbarhet vektet sammen og danner grunnlaget for kåringsavgjørelsen.

Utenlandskeide hingster kan oppnå kåringsgrad for inntil 3 år.

Mulig premiegrad er 1., 2. eller 3. premie, kåret, lisensiert eller 0. pr.

3.1.7 Spesielle hensyn

Kårede hingster som av spesielle grunner ikke har kunnet gjennomføre bruksprøve til fastsatt tid eller ikke har møtt på utstillinger, kan vurderes av kåringsnemnd i samråd med Norsk Hestesenter for en eventuell dispensasjon. Kårede hingster som uten grunn ikke møter til ny bedømmelse i henhold til kåringsbestemmelsene, mister automatisk avlsgodkjenningen.

3.1.8 Avkomsvurdering

Avkomsvurdering gjøres på bakgrunn av avkommens resultater fra offisielle utstillinger, bruksbedømmelse, NPA-show, kvalitetsbedømmelse, treårstest og konkurranserresultater. Premiering gjøres teoretisk med mulige premiegrader Elite, A, B og C.

3.2 Eksteriørbedømmelse, bruksprøver og veterinærundersøkelse ved utstilling

3.2.1 Eksteriørbedømmelse

Hingstene bedømmes eksteriørt etter kriterier nevnt i pkt. 5.2. Hingstene mønstres for hånd, løshoppes og løsvises. For bedømmelse av bevegelsenes korrekthet, mønstres de også på hardt underlag.

3.2.2 Bruksprøver

Bruksprøver må gjennomføres såfremt hingsten ikke er premiert tidligere. Bruksprøve kan utføres som rideprøve, kjøreprøve, travprøve eller tømmekjøringsprøve. Se for øvrig det til enhver tid gjeldende bruksprøvereglement.

3.2.3 Veterinærundersøkelse

Hingster som møter til kåring skal gjennomgå en klinisk veterinærundersøkelse på kåringsplassen.

Dersom en hingst får alvorlige anmerkninger ved helseundersøkelsen, skal kåringsnemnda i samråd med utstillingens bestyrer avgjøre hvorvidt den skal avvises eller ikke fra den videre bedømmelsen.

3.2.3.1 Klinisk undersøkelse av kjønnsorgan i forbindelse med kåring

Klinisk undersøkelse av testiklene gjennomføres i forbindelse med kåring. Ved førstegangs visning skal hingsten ha 2 testikler av normal størrelse, normalt leie i pungen, symmetriske og av normal konsistens. Rotasjon av en eller begge testikler er ikke uvanlig på noen hesterase, men skal anmerkes på dommerkortet.

3.2.3.2 Fruktbarhet

Hingster som gjenkåres for bruk i avl må vise til en føllprosent på over 50, eller vise til godkjent sædprøve og testikkelkontroll. Sistnevnte forutsetning krever en grundigere undersøkelse av kjønnsorganene. Undersøkelsen skal bestå av:

1) Klinisk undersøkelse av testiklene.

2) Sædprøve

Det skal foretas et sæduttak og sædprøven skal vurderes for følgende egenskaper:

- A) Motilitet (bevegelighet)
- B) Prosent normale spermier
- C) Totalantall spermier i ejakulatet

Hver av disse egenskapene skal overstige en minimumsverdi. En samlet minimumsverdi for alle tre egenskapene må også overstiges.

Dersom hingsten ikke er fertil etter en sædprøve kan denne gjentas to ganger i løpet av samme avlssesong.

Dårlig fruktbarhet kan føre til uttrangering. Norsk Hestesenter i samråd med kåringsnemnda avgjør om det er hingster som skal kalles inn til fruktbarhetstest.

3.2.3.3 Diskvalifiserende lidelser:

- Klapphingst, urhingst og hingster med store forskjeller i testikkelstørrelse og konsistens aksepteres ikke.
- Pungbrokk aksepteres ikke for hester yngre enn 10 år. Det finnes i varierende grad på føll og eldre hingster. Kan oppstå i alle aldre. Hingster med en testikkel fjernet p.g.a. pungbrokk, samt kåra hingster som pådrar seg dette før 10 års alder, skal utelukkes. Eiere av kårede hingster må, dersom hingsten får pungbrokk, umiddelbart rapportere dette til Norsk Hestesenter.
- Alvorlige bittfeil aksepteres ikke, dvs overbitt eller underbitt der fortenner i over- og underkjeve ikke slites mot hverandre og dette ikke har årsak i skade. Underbitt er sterkt uønsket.
- Patellahaking eller patella ut av stilling er diskvalifiserende da disse svakheterne ikke ønskes i avlen.
- Rotert testikkel er diskvalifiserende på New Forest.

Roterte testikler er sterkt uønsket i ponniavl. To roterte testikler er absolutt diskvalifiserende (unntak shetlandsponnier, se pkt 6.2.3.4.), mens en rotert testikkel kan være diskvalifiserende i en helhetsvurdering og er absolutt diskvalifiserende for New Forest. En undersøker da den roterte testikkelens størrelse, konsistens og form og sammenligner den med den normale testikkelen.

Lynne.

Hvis ponnien lynne er slik at det er umulig å undersøke den nøye, skal ponnien avvises og

underkjennes.

Dopingprøver.

Dette vil kunne tas i tråd med det til enhver tid gjeldende dopingreglement for Norsk Hestesenter.

3.2.3.4 Spesielle betingelser ved kåring av shetlandshingster:

Tenner.

Tannstilling skal være normal. Fortennene kan være overbitt, men ikke mer enn 50 % av tyggeflaten. Underbitt er ikke tillatt. Tennene må undersøkes mens hodet er i normal posisjon, ikke med hodet holdt for høyt

Øyne.

Cataract (grå stær) – over hele øyet er ikke akseptabelt. Øynene skal sjekkes i et mørkt rom ved bruk av lyskilde. Hvis en mistenker at ponnien har cataract, skal ponnien henvises til en øyespesialist for nøyere undersøkelse. Hvis det har skjedd skade, skal det forelegges attest på det fra behandlende veterinær.

Sommerkløe (Sweet Itch).

Hvis ponnien har antydning til sommerkløe er dette diskvalifiserende. Bruk av falsk hår er ikke akseptabelt ifb. med kåring.

Brokk.

Navlebrokk, lyskebrokk og pungbrokk er diskvalifiserende.

Hjerte/lunger.

Hjerte og lunger undersøkes i hviletilstand.

Kjønnsorganer.

Testiklene skal undersøkes nøye. Begge testiklene skal være nede i pungen. Testiklenes leie i pungen, samt deres størrelse og konsistens undersøkes. Unormal eller avvikende størrelse eller konsistens bedømmes strengt. Normal størrelse er ca 5 cm lengde, 3 cm i bredde, 3 cm i høyde. Opp til 50 % avvik i volum er akseptabelt.

To roterte testikler er ikke diskvalifiserende, men vektlegges strengt i en helhetsvurdering.

Bein.

Bakkneleddet skal undersøkes ved hjelp av palpasjon ved vektbelastning så vel som med oppløftet bein for antydning av lateral luxasjon av patella og for haking av patella. Instabilitet i bakkneleddet bedømmes strengt.

Fylling av hvilket som helst ledd må bedømmes strengt.

Høver må være sterke, sunne og ha riktig form, og ikke være beskjært for mye.

Ponnien skal vises barbeint eller med normalt beslag.

Bevegelsene må være sunne og rette. Unormaliteter i kne-, hase- eller tåleddenes aksjon må bedømmes strengt. Bevegelser i skritt og trav skal sjekkes på hardt, slett underlag på rett linje, samt i sirkler til begge sider. Bøyeprøver kan utføres.

Alle relevante kommentarer skal noteres.

3.3 Bruk av egen ukåret hingst på egen hoppe

Bruk av egen ukåret hingst på egen hoppe er tillatt etter følgende regler:

- Søknad skal være innvilget før bedekning kan finne sted. En hingst kan godkjennes for maksimalt to avlssesonger, gjeldende fra avlssesongen 2010. (Søknadsskjema finner du på www.nhest.no eller bestiller hos NHS). Søknad sendes NHS forut for hver avlssesong. Søknaden må være innvilget før bedekningen kan finne sted. Kopi av godkjenning sendes fra NHS til stambokfører.
- Eierforhold må tilfredsstillere kravene nedfelt i Forskrift om godkjente (reinavla/registrerte) dyr av hestefamilien § 12, det vil si: Hoppe og hingst skal ha samme eier(e) / identiske eierforhold ved bedekningstidspunktet.
- Helsekrav - Hingsten skal være fri for de lidelser som diskvalifiserer fra kåring i rasen (se pkt 6.2.3.3 og 6.2.3.4). Dokumentasjon fra veterinær fylles ut på eget skjema og vedlegges søknaden. (hent veterinærskjema på www.nhest.no eller kontakt NHS). Dersom hingsten tidligere er vist på kåring, kan veterinærundersøkelsen fra denne legges til grunn.
- Kvote - Hver hingst kan bedekke inntil 2 hopper pr. sesong.
- Alder på hingst – hingsten må være minimum 2 år ved første gangs godkjenning.
- Rapportering. Bedekningsliste og springseddel sendes ut fra Norsk Ponniavlforening basert på bekreftelse fra NHS om godkjenning av hingsten. Bedekningslisten skal fylles ut og sendes stambokfører og NHS innen 1.oktober i bedekningsåret. Springseddel i utfylt stand sendes stambokfører det året føllet er født og innen 1. oktober.
- Gyldighet - Godkjenning gis for ett år om gangen.

3.4 Bruk av embryo og kloning

Det registreres ikke avkom unnfanget ved bruk av embryo-overføring eller kloning.

3.5 Kunstig sædoverføring

3.5.1 Hingster kåret for avl i Norge

Hingster kåret for avlsbruk i Norge kan også benyttes til kunstig sædoverføring.

3.5.2. Import av sæd

Sæd fra hingster oppstallet i utlandet kan importeres til bruk på norske hopper dersom hingsten er avlsgodkjent i det landet den virker. Søknad med alle relevante opplysninger sendes Norsk Hestesenter. Søknaden skal (standard søknadsskjema) behandles og avgjøres av kåringsnemda og må være innvilget før bedekning finner sted.

3.6. Sæd fra død hingst

Sæd fra død hingst kan benyttes. Må tilfredsstillere pkt. 6.5.1./6.5.2.

4 *Rangering av hopper og vallaker.*

4.1 Utstillingsrett

Hopper og vallaker har full utstillingsrett og kan premieres hvis de er registrert i Norsk Ponniavlforenings avlsregister og har minst 3 generasjoner dokumentert avstamning.

4.2 Premiering

Premiering gjennomføres på kunngjort offisiell utstilling av godkjente dommere. Premiering utføres i henhold til gjeldende avlsplan. Punkt 2.2 i avlsplanen omhandler egenskaper som vektlegges for å nå avlsmålet til de forskjellige rasene.

4.3 Førstegangens individbedømmelse

Første gang en hoppe/vallak kan møte til individbedømmelse er som 4-åring.

Norsk Ponniavlsforening ønsker at hopper og vallaker vises første gang som 4 eller 5-åringer, evt. 6-års hopper som har hatt føll tidligere. Målet med tidlig individbedømmelse er i best mulig grad å kunne vurdere dyrenes genetiske egenskaper. Dette gir best mulig informasjon om foreldredyrenes avlsverdi.

Bedømmelsen skal skje på grunnlag av egenskaper definert i avlsmålet. Mulig premiegrad er 1., 2. eller 3. premie, godkjent eller 0. pr. For å oppnå 1. premie må individet ha gjennomgått full bruksprøve eller ha dokumenterte konkurranserresultater. Kvalitetsbedømmelse kan, etter søknad i forbindelse med innmelding, godkjennes som bruksprøve.

4.4 Senere gangs individbedømmelse for eldre hopper og vallaker

Det er mulig å kunne møte til offisielle utstillinger på et senere tidspunkt. Momenter som kan bidra til endret premiegrad kan være:

- prestasjoner fra konkurranser/løp
- resultater fra show (eks. NPA-show)
- bruksprøver
- resultat fra kvalitetsbedømmelse v/NPA
- bruksbedømmelse v/NPA
- utvikling av eksteriør

Dokumentasjon i form av relevante resultatlister må sendes samtidig med påmelding.

4.5 Typegodkjenning av sportsponnihopper

Sportsponnihopper med manglende avstammingsopplysninger kan møte på utstilling for å få typegodkjenning. 3. generasjon etter førstegangstypegodkjent hoppe vil bli premieberettiget såfremt det i hver generasjon er brukt hingst kåret for sportsponniavl. Se også rasebeskrivelse for sportsponni.

4.6 Avkomsvurdering

Bedømmingen kan gjøres enten teoretisk eller ved å vise avkomsgruppe. Hoppen må møte på utstilling. Mulige premiegrader Elite, A og B.

4.7 Kriterier for premiering etter vektet karakter.

1. premie (hopper og vallaker)

Karakter for type minimum 9 (gjelder ikke sportsponni)

Vektet karakter minimum 8,5

Ingen delkarakterer under 7

Karakter for lynne minimum 9

Full bruksprøve eller prestasjoner som erstatter bruksprøve

2. premie uten bruksprøve (for hopper med føll ved fot)
Karakter for type minimum 8
Ingen delkarakterer under 7
Karakter for lynne minimum 9

2. premie med bruksprøve (hopper og vallaker)
Karakter for type minimum 8
Vektet karakter minimum 7,5
Ingen delkarakter under 7

3. premie uten bruksprøve (for hopper med føll ved fot)
Karakter for type minimum 7
Ingen delkarakter under 7

3. premie med bruksprøve (hopper og vallaker)
Karakter for type minimum 7
Ingen delkarakter under 6
Vektet karakter minimum 6,5

Godkjent (hopper og vallaker)

Ingen delkarakter under 5

5 Avlsregulerende tiltak

5.1 Registrering av ponnier

Norsk Ponniavlforening foretar registrering av alle ponnier som omfattes av foreningens ansvarsområde i Norge. Foreningen har egen stambokfører som foretar all registrering i foreningens register, samt stambokføring.

For å få registrert avkom, må Lov om husdyravl og tilhørende forskrifter følges. Hingsteeier er ansvarlig for innsending av bedekningslister til Norsk Hestesenter og Norsk Ponniavlforening ved stambokfører innen 1. oktober i bedekningsåret. Dersom bedekningsliste ikke er mottatt etter puring, og senest 1. januar året etter, kan avlsgodkjenningen for hingsten trekkes for påfølgende år. Hoppeeier fyller ut springseddelens bakside når føllet er født og sender den til stambokfører innen 1. oktober i fødselsåret.

Regler for registrering og stambokføring av ponnier finnes på NPA sine nettsider. Alle stambøker for ponnier, med unntak av stambok for sportsponni, amerikansk miniatyrhest og welsh partbred, er lukket. Registreringsreglementet endres fra tid til annen og det påhviler enhver å holde seg oppdatert om de gjeldende regler for registrering.

5.2 Import og eksport

Ved import/eksport skal det følge et pass med ponnien utstedt i ponnien opprinnelsesland. NPA avgjør hvilket register ponnien skal registreres i. Se registreringsregler.

6 *Avlsstimulerende tiltak*

6.1 Avlsstimulerende tiltak i regi av Norsk Ponniavlsforening

6.1.1 Individregistrering og utgivelse av stambok

Jfr. punkt 8.1 foretar NPA all registrering av ponnier i Norge. Registeret er tilgjengelig på NPAs hjemmeside, sammen med registreringsreglene.

6.1.2 Utstillinger

NPA avholder egne arrangementer for alle ponnier i avlsregister og bruksregister. Det holdes NPA-show, føllskuer, uoffisiell klasse for føll som er vist tidligere, treårstest, kvalitetsbedømmelse og bruksbedømmelse. På utstillingene legges det vekt på informasjon og rådgiving. Det kan gis mulighet for å gjennomføre offisielle bruksprøver for hopper og vallaker utenom offisiell utstilling etter først å ha søkt Norsk Hestesenter.

6.1.3 Rideleir og kurs

NPA kan avholde kurs i avlsarbeid og alminnelig hestehold.

6.1.4 Økonomisk støtte

Norsk Ponniavlsforening yter økonomisk støtte til norskoppdrettede ponnier for deres prestasjoner gjennom året. Se <http://www.ponniavl.no/File/Regelverk/norskoppdrett.pdf>

6.2 Avlsregulerende tiltak i regi av Norsk Hestesenter

6.2.1 Hingsteutstillinger

Norsk Hestesenter er ansvarlig for å arrangere hingsteutstillingene. Raseorganisasjonen skal være behjelpelig med teknisk personell.

6.2.2 Utstillinger for hopper og vallaker.

Norsk Hestesenter i samarbeid med utstillingskomitéer og Norsk Ponniavlsforening arrangerer utstillinger for hopper og vallaker på ulike steder i landet. NPA kan være behjelpelig med teknisk personell.

6.2.3 Unghestskue

Norsk Hestesenter i samarbeid med utstillingskomitéer og Norsk Ponniavlsforening arrangerer unghestskuer på ulike steder i landet. NPA kan være behjelpelig med teknisk personell. Det skal arrangeres offisiell klasse for føll, 1- og 2- års hopper og hingster og 3-års hopper.

6.2.4 Annen økonomisk støtte til avlsarbeid

6.2.4.1

Økonomisk støtte til avlsfremmende tiltak (avlstilskuddet) tildeles i tråd med avlsplanens innhold. Tildeling anbefales av avlsrådet ved Norsk Hestesenter etter søknad fra Norsk Ponniavlsforenings styre. Den økonomiske støttens størrelse fastsettes av Norsk Hestesenters styre.

6.2.4.2

Norsk Hestesenter har i samarbeid med raseorganisasjonene ansvar for utviklingsarbeid i henhold til gjeldende avlsplaner. I gjeldende plan omfatter dette:

- Registrering av resultater fra utstillinger. Norsk Hestesenter oversender resultater fra hingste-, hoppe- og unghestutstillinger til stambokfører i Norsk Ponnnavlsforening.
- Registrering av resultater fra ulike bruksområder. Det er behov for å få samlet inn resultater fra ulike brukskonkurranser for alle registrerte ponner. Dette krever et samarbeid med Norges Rytterforbund, Det Norske Travelskap og Norsk Jockeyklubb.
- Øke dommerens kompetanse. Det er ønskelig med spesialutdanning av dommere for de forskjellige ponniraser. Utenlandske dommere skal være godkjent av den aktuelle avlsorganisasjon.
- Systematisk måling av ponniene under utstillingene er viktig for bedømmingen i forhold til rasebeskrivelsene.

Kommentar:

Det er viktig å stimulere til oppslutning om de ulike utstillingene. Utstillingene bør generelt gjøres mer attraktive for både utstiller/hesteeier og publikum.

7 Avlsfaglig samarbeid på internasjonalt nivå

Viktige kontaktorganisasjoner :

The National Pony Society (www.nationalponysociety.org.uk)
The New Forest Pony Breeding and Cattle Society (www.newforestpony.com)
The Welsh Pony & Cob Society (www.wpcs.uk.com)
The Shetland Pony Studbook Society (www.shetlandponystudbookociety.co.uk)
The Dartmoor Pony Society (www.dartmoorponysociety.com)
The Exmoor Pony Society (www.exmoorponysociety.org.uk)
The Fell Pony Society (www.fellponysociety.org)
The Highland Pony Society (www.highlandponysociety.com)
The Dales Pony Society (www.dalespony.org)
British Connemara Pony Society (www.britishconnemaras.co.uk)
The Connemara Pony Society of Ireland (www.cpbs.ie)
The British Spotted Pony Society (www.britishspottedponysociety.co.uk)
Svenska Russavelsföreningen (www.gotlandsruss.se)
American Miniature Horse Association (<http://www.amha.org/>)

Samarbeid i Norden sees også på som viktig.

NPA følger utviklingen vedr. avl i de respektive rasers opprinnelsesland.

For å oppnå høyest mulig faglig nivå, er det anledning for raseorganisasjonen til å innhente rådgivere med spesialkompetanse for rasen(e) til hingstekåring og andre offisielle utstillinger.

8 Oppfølging av avlsplanen

8.1 Revisjon av avlsplan

Avlsplan for ponner med vedlegg kan endres en gang pr. år.

8.2 Endringsforslag avlsplan

Raseorganisasjonen sender eventuelle endringsforslag til avlsrådet i Norsk Hestesenter. Styret i

Norsk Hestesenter fastsetter evt. endringer.

8.3 Avlsråd

NPA representeres i avlsrådet i Norsk Hestesenter gjennom felles representant for utenlandske sportshesteraser/ponnier.

9 Instruksjer for kåringsnemnd og dommere

9.1 Regelverk

Kåring av hingster foregår etter til enhver tid gjeldende avlsplan, utstillings- og bruksprøve-reglement. Kåringsdommere blir foreslått av Norsk Ponniaavlsforening og oppnevnt av styret i Norsk Hestesenter, i henhold til § 14 i Forskrift om godkjente (reinavla/registrerte) dyr av hestefamilien.

9.2 Utdanning av dommere

Utdanning og autorisasjon av eksteriør- og bruksprøvedommere foregår i regi av Norsk Hestesenter, etter nærmere fastsatte utdanningsplaner.

10 Klagebehandling av kåringsavgjørelser

10.1 Klagerett

Vedtaket som er fattet i medhold av forskriftene, gir klagerett i medhold av Forvaltningsloven av 10. februar 1967, kap. VI. Klagefristen er 3 uker fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet fram. Klagen sendes til det forvaltningsorganet som har fattet vedtaket.

10.2 Klagebehandling

Klage på kåring skal framsettes skriftlig til Norsk Hestesenter ved kåringsnemnda. Kåringsnemnda skal vurdere saken på nytt, med evt. nye saksopplysninger. Hvis vedtaket opprettholdes, går saken til klagenemnda for kåringsavgjørelser. (se mandat klagenemnd vedlegg 8)

Vedlegg 1: Forskrift om godkjente (reinavla/registrerte) dyr av hestefamilien.

Vedlegg 2: Mandat klagenemnd

23.01.10.

Instruks for klagenemnd.

1. Styret oppretter en klagenemnd for hver rase det er utstillingsrett for.
2. Klagenemnda skal behandle klager på kåringsavgjørelser og klagesaker som gjelder godkjenning av hingster til sædimport.
3. Klagenemnda skal bestå av 5 personer:
  - 2 yrkesaktive jurister, hvorav den ene etter innstilling fra avlsorganisasjonen.
  - Ytterligere en etter innstilling fra avlsorganisasjonen.
  - En veterinær.
  - En med avlsfaglig kompetanse.

Styret oppnevner leder i nemnda.

Medlemmet oppnevnes for en periode på 2 år.

4. Norsk Hestesenter v/administrasjonen, er sekretær for nemnda.
5. Klagenemnda skal innhente de faglige vurderinger den finner nødvendig før endelig vedtak fattes. Klager, eller den han bemyndiger, har ved klage på kåringsavgjørelse rett til å få fremlagt sin sak under møtet i plenum.
6. Klagenemndas beslutning fattes med simpelt flertall. Nemnda er beslutningsdyktig når minst 3 medlemmer er tilstede, under forutsetning av at en av de yrkesaktive jurister deltar i beslutningen. Ved likt stemmetall har lederen dobbeltstemme.

Endelig vedtak kan ikke påklages med mindre Kongen bestemmer annerledes.

7. Instruksen er vedtatt av styret 2. april 1997 og revidert 23.januar 2010.

Vedlegg 3 Individpremiering Klasser, bruksprøver og premiegrader for ponni

Klasser	Hva slags ponni	Bruksprøve	Premiering
1a	Hingster 6 år og eldre som innehar kårings-/premiegrad i Norge	Frivillig	1., 2., 3.pr., 0. eller lisensiert.
1b	Hingster 6 år og eldre som ikke innehar premiegrad i Norge	Full bruksprøve. Ride- kjøre- tømmekjøringsprøve type 2 el. travprøve*.	1., 2., 3. pr. kåringsgrad, 0 eller lisensiert.
2a	Hingster 4- 5 år som innehar kåring (K) i Norge	Full bruksprøve. Ride- kjøre- tømmekjøringsprøve type 2 el. travprøve*.	1., 2., 3.pr. 0 eller lisensiert.
2b	Hingster 4 og 5 år som ikke er kåret i Norge	4 år: tømmekj. type 1 5 år: Full bruksprøve. Ride- kjøre-, tømmekj. type 2 el. travprøve*	4 år: Kåringsgrad for 1 år , 0 pr. el. lisensiert. 5 år: 1., 2., 3.pr. kåret 0 el. lisensiert.
3	Hingster 3 år	Tømmekjøringsprøve type 1	Kåringsgrad, Opr. eller lisensiert.
4	Hopper 6 år og eldre som har født levende føll i utstillingsåret eller skal føde samme år, eller som tidligere har født minst to levende føll.	Full bruksprøve: ride- kjør- tømmekjøringsprøve type 2 el. travprøve* el. prestasjoner som kan erstatte bruksprøve** Frivillig dersom full bruksprøve tidligere er avlagt.	1., 2., 3.pr. godkjent eller 0 pr.
5	Hopper 6 år og eldre uten føll, eller som kun har født et føll tidligere.	Som klasse 4 el. prestasjoner som kan erstatte bruksprøve**	1., 2., 3.pr. godkjent eller 0 pr.
6	Hopper 4 og 5 år	Som klasse 4 el. prestasjoner som kan erstatte bruksprøve**	1., 2., 3. pr. godkjent eller 0 pr
7	Hopper 3 år (ikke ponni)		
8	Vallaker 4 og 5 år	Som klasse 4	V1., V2., V3. pr. el. V0 pr.
9	Vallaker 6 år og eldre	Som klasse 4	V1., V2., V3., el. V0 pr.,
Typegod- kjenning	Sportsponnier uten dokumentert avstamning	Krav til prestasjoner fra konkurranser – må dokumenteres, se rasebeskr. for sportspoppi	Typegodkjent eller 0 pr.

*Ponni som har startet i ponnitrav og har godkjent km-tid fra ordinært løp (ikke kun prøveløp) kan avlegge travprøve som bruksprøve.

**Hopper med føll ved fot eller er synlig drektige har frivillig bruksprøve. For å få tildelt 1. pr. må hopper ha avlagt full bruksprøve eller ha prestasjoner som erstatter bruksprøven. Hopper med prestasjoner kan søke NHS ved påmelding om disse kan erstatte bruksprøven.

Vedlegg 4 Utregning av vektet karakter

Karakter x Vekting (Står i avlsplanen under rasebeskrivelsen)

Legge sammen alle tallene dividere med 100 = VEKTET KARAKTER

Eks. bedømmelse "Aida"

Type	7
Kroppsbygning	7
Beinstilling	6
Bevegelser	7
Helhet eksteriør	7
Bruksprøve	8
Lynne	9

Eksempel på utregning:

AIDA, Welsh sec.B

<u>Karakter</u>		<u>Vekting</u>	
Type	7	30	210
Helhet eksteriør	7	25	175
Bruksegenskaper	8	25	200
Lynne	9	20	180
Sum			765
		Vektet karakter	7,65
		(765/100):	

AIDA, Sportsponni

<u>Karakter</u>		<u>Vekting</u>	
Type	7	10	70
Helhet eksteriør	7	20	140
Bruksegenskaper	8	50	400
Lynne	9	20	180
Sum			790
		Vektet karakter	7,9
		(790/100):	

AIDA, Shetland

<u>Karakter</u>		<u>Vekting</u>	
Type	7	30	210
Helhet eksteriør	7	20	140
Bruksegenskaper	8	25	200
Lynne	9	25	225
Sum			775
		Vektet karakter	7,75
		(775/100):	